

Nr 56

Skatteutskottets betänkande i anledning av motion om skattebefrielse för kennelhundar.**Motionen**

I motionen 1973:1032 av herrar Johansson i Skärstad (c) och Johansson i Holmgården (c) har hemställts att riksdagen beslutar hänföra kennelhundarna till kategorin skattebefriade hundar samt att hundskatteförordningen kompletteras med bestämmelser härom.

Gällande bestämmelser m. m.

Enligt förordningen (1923:116) angående skatt för hundar skall kommunen ta ut hundskatt för varje hund inom kommunen. Kommunen skall bestämma skatten till ett för varje hund lika belopp, lägst 10 och högst 100 kr. per kalenderår. Kommunen får inte differentiera skatten med hänsyn till olika områden inom kommunen eller för olika slag av hundar eller grupper av hundinnehavare.

Från skatteplikt har undantagits

- a) hund som ej uppnått en ålder av tre månader,
- b) hundar som lapparna använder för renskötseln,
- c) staten tillhörig tjänstehund inom krigsmakten, polisväsendet eller tullverket eller enskild person tillhörig hund så länge densamma, efter godkänd tjänstedressyr, på grund av särskild förbindelse skall hållas till krigsmaktens, polisväsendets eller tullverkets förfogande,
- d) hund, som enligt 12 § lagen om djurskydd används för vetenskapligt eller därmed jämförligt ändamål,
- e) utbildad ledarhund, avsedd att betjäna blind, samt
- f) hund, som tillhör tjänsteman vid främmande makts härvarande beskickning eller lönade konsulat.

För hund, som föds under andra hälften av ett kalenderår, skall hundskatt erläggas först fr. o. m. påföljande år. Om hundskatt erlagts i en kommun och skatteplikt för hunden därefter inträder i annan kommun, skall skatt för samma år erläggas till den andra kommunen endast i den mån skatten där är högre än i den första kommunen.

Beskattningsreglerna syftar till att få en kontroll över hundbeståndet och är förenade med ett registreringsförfarande. Den som innehar skattepliktig hund skall under januari varje år anmäla detta till den kommunala uppbördsmyndigheten med uppgift om hundens ras, ålder, kön m. m. Om skatteplikt inträder under året skall anmälan göras inom 30 dagar därefter. Anmälningsplikt föreligger också beträffande sådana skattefria hundar som anges under e) och f) ovan, dvs. blindhundar och hundar som tillhör personal vid utländsk beskickning.

Vid förordningens tillkomst år 1923 var endast de under a) och b) omnämnda hundarna undantagna från skatteplikt. Den skattefria kretsen har successivt byggts ut, men det har genomgående rört sig om relativt klart avgränsade grupper. De senaste undantagen, nämligen beträffande hundar inom polisväsendet och tullväsendet, infördes enligt förslag i prop. 1968:135. Departementschefen framhöll i propositionen att, såsom uttalats av bevillningsutskottet vid 1965 års riksdag (BeU 1965:15), undantag från skatteplikt för hund borde medges i mycket begränsad omfattning. Beträffande polis- och tullväsendets hundar förelåg dock särskilda skäl till undantag från skatteplikten. Skälen var i stort sett desamma som föranledde 1942 års riksdag att undanta krigsmaktens hundar från skatteplikt, nämligen att hundarna var till stor nytta för det allmänna och att de i regel inte åsamkade kommunerna några större olägenheter.

År 1969 begärde bevillningsutskottet (BeU 1969:65) med anledning av prop. 1969:135 och vissa motioner en förutsättningslös översyn av hela hundskattefrågan. Förutom förutsättningarna för det nuvarande systemet borde utredningen enligt utskottets mening pröva bl. a. aktualiserade frågor rörande olika slag av differentiering. Den begärda utredningen har numera slutfört sitt uppdrag.

Hundskatteutredningen föreslår i sitt betänkande Hundavgift (SOU 1972:89) att man av flera skäl skall behålla en registrering av hundinnehavet och att hundinnehavarna i konsekvens härmed liksom hittills skall svara för de kostnader som förorsakas kommunerna genom registreringsförfarandet. Det belopp, som bör tas ut, kan enligt utredningens uppfattning knappast ses som en skatt i gängse mening utan snarare som en registreringsavgift. Utredningen föreslår att denna registreringsavgift betecknas som hundavgift och bestäms till ett enhetligt belopp av 75 kr. per hund och år för hela landet. Vidare föreslås vissa förenklingar och andra ändringar av företrädesvis teknisk och administrativ karaktär.

Vid sin behandling av frågan om hundavgiften borde differentieras och om ytterligare undantag från skatteplikt borde medges anförde utredningen följande beträffande kennelhundar.

Ett annat spørsmål som hänger samman med de nu diskuterade frågorna om en differentiering rör förhållandena för dem som driver handel med hundar eller ägnar sig åt hunduppfödning. Genom denna utvecklas ofta renrasiga hundar. I en del länder medges särskilda lätnader för dessa former av hundinnehav. Även till oss har önskemål framförts om motsvarande lätnader. Hundinnehavet i dessa fall skiljer sig från annat enskilt hundinnehav bl. a. genom att det oftast förorsakar kommunerna betydligt mindre kostnader, t. ex. för renhållning.

Från allmän synpunkt framstår det som angeläget att man får fram rasrena hundar. Detta är av betydelse bl. a. med hänsyn till krigsmaktens behov och med tanke på vissa grupper av handikappade. Det nu anförda skulle därför i och för sig kunna i angivna fall motivera en reducerad beskattning, dvs. en särskild kennelavgift. Vägande skäl kan dock anföras mot en sådan avgift från både principiella och praktiska utgångspunkter. Särskilt bör framhållas svårigheterna att på ett tillfredsställande sätt avgränsa begreppet kennel. Visserligen finns anvisningar utfärdade av

veterinärstyrelsen, nr 1/67, rörande vad som skall avses med yrkesmässig hunduppfödning m. m. Anvisningarna anknyter till 8 a § lagen (1944:219) om djurskydd. Enligt detta lagrum får efter den 1 januari 1967 "uppfödning eller försäljning av hundar eller mottagande av hundar till förvaring och utfodring icke drivas yrkesmässigt eller eljest i större omfattning utan att tillstånd därtill lämnats av hälsovårdsnämnden i orten". I anvisningarna uttalar veterinärstyrelsen att förarbetena till 8 a § djurskyddslagen synes ge underlag för följande normer till ledning för tolkning av nyssnämnda uttryck. Med "uppfödning" bör således förstås när någon hos sig samtidigt regelmässigt håller mer än tre avelstikar. Med avelstik förstås tik som valpat minst en gång och som avses för fortsatt avel. Med "försäljning" bör enligt styrelsen förstås när någon, som inte bedriver avel eller uppfödning, hos sig samtidigt har mer än tre hundar, oberoende av ålder och kön, avsedda för försäljning, eller oavsett detta av hälsovårdsnämnden bedömes bedriva försäljning yrkesmässigt eller i större omfattning.

De nu angivna normerna skulle kunna på visst sätt tjäna som vägledning vid utformning av ett skattetekniskt kennelbegrepp. Lägre avgift skulle således kunna fastställas för den som enligt de nyss angivna definitionerna uppfyller villkoren för att bedriva uppfödning eller försäljning av hundar. En lösning enligt det nu skisserade alternativet skulle dock med stor sannolikhet vålla svårigheter i tillämpningen, såväl vad gäller kontrollen av att de för den lindrigare "kennelavgiften" angivna villkoren är uppfyllda i det enskilda fallet som när det gäller de administrativa konsekvenserna.

Förutom de nu nämnda svårigheterna uppkommer problem av mera principiell natur, om en lindrigare avgiftsbeläggning skulle ske för hundar som uppföds i kennel. Bl. a. skulle avsteg ske från principen om hundavgiftens enhetlighet. Enligt vår mening förekommer otvivelaktigt andra former av hundinnehav, där behovet av avgiftsbefrielse eller nedsättning av avgiften gör sig gällande med samma styrka som i fråga om innehav av hund i kennel. Sådana behov kan, som förut nämnts, vara betingade av t. ex. sociala eller medicinska skäl. Vi anser sålunda inte att kennlarna i avgiftshänseende bör inta någon särställning. En viss lättnad medges dock beträffande kennlarna, eftersom – vilket vi återkommer till i det följande – den nuvarande skattepliktsgränsen vid tre månaders ålder föreslås höjd till sex månader. Ytterligare lättnader för kennlarna i skattehänseende utgör de redan nu medgivna möjligheterna till avdrag vid inkomstbeskattningen av rörelse. Vidare får man förutsätta att kennelägarna väger in erlagd hundavgift i försäljningspriset. I vissa fall utgör bidrag från rikspolisstyrelsen i samband med avelsfrämjande verksamhet.

Utskottet

Enligt gällande bestämmelser skall hundskaft årligen erläggas till kommunen för varje hund, med vissa avgränsade undantag exempelvis för blindhundar, polishundar och hundar inom försvaret. Kommunen skall bestämma skatten till ett belopp, som är enhetligt inom kommunen och utgör lägst 10 och högst 100 kr. per hund.

Med anledning av viss kritik som framkommit beträffande hundskattens utformning i olika hänseenden begärde bevillningsutskottet år 1969 en förutsättningslös utredning av denna beskattning. Utredningen har numera slutförts och enligt dess förslag bör hundskatten behållas i form av en för hela landet enhetlig årlig registreringsavgift om 75 kr.

Även vissa andra ändringar föreslås av företrädesvis teknisk och administrativ karaktär.

Enligt vad utskottet inhämtat har hundskatteutredningens förslag mött viss kritik, vilket medfört att lagstiftning i ämnet för närvarande inte planeras från finansdepartementets sida.

Hundskatten har visserligen inte nämnvärd ekonomisk betydelse för kommunerna och i allmänhet ej heller för hundägarna men av olika skäl har denna skatt tilldragit sig visst intresse. Det kan därför beklagas att utredningen inte lett till resultat som kunnat accepteras av berörda parter.

I motionen 1973:1032 tar motionärerna upp en fråga som också behandlats av hundskatteutredningen, nämligen beskattningen av kennelhundar. I motionerna åberopas bl. a., att kennelägarna gör samhället stora tjänster genom att utveckla renrasiga djur, och att deras hundar inte orsakar kostnader för renhållning eller medför sanitära olägenheter eftersom hundgårdarna ligger utanför tätorterna och är inhägnade. Motionärerna yrkar därför att kennelhundar befrias från skatt.

Hundskatteutredningen har i sitt betänkande konstaterat att de motiv som en gång anförts för en allmän registrering av hundarna fortfarande till stora delar är aktuella. Att behov av en fortsatt registrering föreligger har framhållits också av företrädare för hundägarna. Enligt utskottets uppfattning bör denna registrering omfatta också kennelhundar.

En annan fråga är om de med registreringen förenade kostnaderna liksom hittills bör tas ut även beträffande kennelhundar eller om skatten eventuellt bör nedsättas. Till stöd för en differentiering av detta slag kan åberopas – förutom sådana omständigheter som motionärerna anför – att hundskatten i många kommuner inte endast täcker de kostnader som är förenade med registreringen utan lämnar överskott eller bidrar till kostnader för renhållning och särskilda anordningar för hundarna. Som framhållits vid tidigare års riksdagsbehandling av hundskattefrågan bör emellertid undantag medges i mycket begränsad omfattning. Denna inställning har också delats av hundskatteutredningen. Mot de omständigheter som kan anses motivera en reducerad beskattning av kennelhundar har utredningen åberopat invändningar av såväl praktisk som principiell natur. En differentiering till förmån för kennelhundar skulle enligt utredningen medföra kontrollsvårigheter och inte önskvärda administrativa konsekvenser samt leda till krav på befrielse eller nedsättning även beträffande annat hundinnehav, krav som t. ex. av sociala eller medicinska skäl kan göras gällande med samma styrka som i fråga om kennelhundar.

Utskottet vill för sin del understryka att de invändningar av praktisk och administrativ natur, som talar mot en sådan differentiering, har särskild tyngd när det gäller en skatt av så förhållandevis liten ekonomisk betydelse som hundskatten. Även om vissa kennelägare kan ha att erlagga hundskatt med belopp som i och för sig kan anses betydande, bör beaktas att hundskatten är avdragsgill vid beräkning av inkomst av hunduppfödning och att skatten dessutom torde kunna vägas in i priset

vid försäljning av hundar. Med hänvisning till det anförda avstyrker utskottet motionen.

Utskottet hemställer

att riksdagen avslår motionen 1973:1032.

Stockholm den 16 oktober 1973

På skatteutskottets vägnar

ERIK BRANDT

Närvarande: herrar Brandt (s), Magnusson i Borås (m), Engkvist (s), fru Nettelbrandt (fp), herrar Kristenson (s), Josefson i Arrie (c), Wärnberg (s), Larsson i Umeå (fp), Carlstein (s), Sundkvist (c), Wikner* (s), Stadling (s), Westberg i Hofors (s), Olof Johansson i Stockholm (c) och Söderström (m).

* Ej närvarande vid betänkandets justering.

